

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรค/ภัยสุขภาพในรอบสัปดาห์ที่ 31 ปี พ.ศ. 2568

Outbreak Verification Summary, Week 31, 2025

ทีมเฝ้าระวังเหตุการณ์ผิดปกติ (WATCH Team) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ situationawaressteam@gmail.com

กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานเหตุการณ์ โรค และภัยสุขภาพที่สำคัญ ผ่านโปรแกรมการตรวจสอบข่าวการระบาด กรมควบคุมโรค จากเครือข่ายงานสาธารณสุขทั่วประเทศ ในสัปดาห์ที่ 31 ระหว่างวันที่ 28 กรกฎาคม–3 สิงหาคม 2568 ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. โรคลีเจียนเนร์ จังหวัดนนทบุรี พังงา และภูเก็ต

จังหวัดนนทบุรี พบผู้ป่วย จำนวน 1 ราย เป็นเพศหญิง สัญชาติไทย อายุ 4 ปี 5 เดือน อาชีพ นักเรียน ที่อยู่ขณะเริ่มป่วย ตำบลบางขุนกอง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี เริ่มป่วยวันที่ 4 กรกฎาคม 2568 เข้ารับการรักษาครั้งแรกที่โรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง ในวันที่ 9 กรกฎาคม 2568 สัญญาณชีพแรกเริ่ม อุณหภูมิร่างกาย 38 องศาเซลเซียส อาการที่พบได้แก่ ไข้ ไอ มีเสมหะ เจ็บคอ และมีน้ำมูก แพทย์ให้การรักษาคือเป็นผู้ป่วยใน และเก็บตัวอย่าง Nasopharyngeal swab ส่งตรวจโดยวิธีการ Real-time PCR จำนวน 1 ตัวอย่าง ที่ห้องปฏิบัติการสาธารณสุข สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง กรมควบคุมโรค ต่อมาในวันเดียวกัน ผลพบเชื้อ *Legionella pneumophila* และ Human Metapneumovirus A+B วันที่ 13 กรกฎาคม 2568 ผู้ป่วยอาการดีขึ้นแพทย์ให้กลับบ้านได้ และนัดติดตามอาการอีกครั้งในวันที่ 18 กรกฎาคม 2568 การวินิจฉัยสุดท้ายโรคลีเจียนเนร์ จากการสอบสวนเพิ่มเติมพบว่า 4 วัน ก่อนเริ่มป่วย (ระหว่างวันที่ 23–30 มิถุนายน 2568) สมาชิกในครอบครัวมีอาการป่วย ได้ตรวจหาเชื้อก่อโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) ด้วยชุดตรวจโควิด 19 แบบเร่งด่วน ผลพบเชื้อ

มาตรการที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

1) ค้นหาผู้ป่วยรายใหม่ในโรงเรียน เพื่อวิเคราะห์จำนวนนักเรียนที่มีอาการ ไข้ ร่วมกับอาการระบบทางเดินหายใจ ในช่วงระหว่างวันที่ 19 มิถุนายน–25 กรกฎาคม 2568

2) ติดตามผู้สัมผัสในครอบครัว (บิดา/มารดา) ณ วันที่ 30 กรกฎาคม 2568 ยังไม่มีการผิดปกติ

3) บ้านผู้ป่วย ดำเนินการล้างแอร์ทุกเครื่อง เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2568 และเจ้าหน้าที่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนนทบุรี แนะนำการทำมาสะอาดฝักบัวและจุดเสี่ยงในบ้านแล้ว

4) ไม่ได้เก็บตัวอย่างส่งตรวจจากสิ่งแวดล้อมในบ้าน

จังหวัดพังงา พบผู้ป่วย จำนวน 1 ราย เพศหญิง สัญชาติออสเตรเลีย อายุ 70 ปี เป็นนักท่องเที่ยว ที่อยู่ขณะเริ่มป่วย ตำบลโคกกลอย อำเภอดงทับฟ้า จังหวัดพังงา เริ่มป่วยวันที่ 14 กรกฎาคม 2568 มีอาการสอดคล้องกับโรคลีเจียนเนร์ และมีการยืนยันภาวะปอดอักเสบจากภาพถ่ายรังสีทรวงอก (X-ray) เข้ารับการรักษาครั้งแรกในโรงพยาบาลแห่งหนึ่งในรัฐวิกตอเรีย เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2568 ตรวจด้วยการทดสอบปัสสาวะ (Urinary Antigen Test) ด้วยวิธี Enzyme Immunoassay (EIA) และ Immunochromatography Test (ICT) เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2568 ผลพบเชื้อ *Legionella pneumophila* serogroup 1 ผู้ป่วยเดินทางออกจากออสเตรเลียเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2568 เดินทางกลับสู่ออสเตรเลียเมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2568 มีประวัติเข้าพักที่โรงแรมแห่งหนึ่งในจังหวัดพังงา ระหว่างวันที่ 4 กรกฎาคม–10 กรกฎาคม 2568 (ระยะพักตัวของโรคระหว่างวันที่ 4 กรกฎาคม–12 กรกฎาคม 2568) อยู่ระหว่างดำเนินการควบคุมโรค

จังหวัดภูเก็ต พบผู้ป่วย จำนวน 1 ราย เพศหญิง สัญชาติออสเตรเลีย อายุ 54 ปี เป็นนักท่องเที่ยว อาศัยอยู่ใน

รัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลีย มีประวัติเดินทางมาท่องเที่ยวที่ประเทศไทย เข้าพักที่โรงแรมแห่งหนึ่งในจังหวัดภูเก็ต ระหว่างวันที่ 6–11 กรกฎาคม 2568 ผู้ป่วยเริ่มป่วยเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2568 (ระยะฟักตัวของโรคระหว่างวันที่ 4–12 กรกฎาคม 2568) ผู้ป่วยได้รับการวินิจฉัยยืนยันว่าติดเชื้อ *Legionella pneumophila* serogroup 1 ตรวจพบเชื้อจากตัวอย่างปัสสาวะด้วยวิธี Enzyme Immunoassay (EIA) และ Immunochromatography Test (ICT) ให้ผลเป็นบวก เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2568 โดยขณะเข้าพักผู้ป่วยได้ใช้บริการสปาและสระว่ายน้ำของที่พัก และเข้าร่วมกิจกรรมโยคะรีทอยู่ระหว่างดำเนินการควบคุมโรค

สถานการณ์ต่างประเทศ

กัมพูชารายงานผู้ป่วยใช้หวัดนกสายพันธุ์ H5N1 ในคนเป็นรายที่ 14 ของปีนี้

ผู้ป่วยรายล่าสุดเป็นเพศชาย อายุ 26 ปี จากจังหวัดเสียมราฐ ทางตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศ ซึ่งขณะนี้กำลังเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยวิกฤต (ICU) โดยผู้ป่วยรายนี้ได้รับการยืนยันผลติดเชื้อเมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2568 ซึ่งเจ้าหน้าที่พบว่า บริเวณบ้านของผู้ป่วยมีไก่ป่วยและตายจำนวนมาก และชายคนดังกล่าวได้ทำการเชือดไก่ประมาณ 3 วันก่อนเริ่มมีอาการ ขณะนี้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขกำลังตรวจสอบสถานการณ์ในสัตว์ปีก ติดตามผู้สัมผัสใกล้ชิด และแจกจ่ายยาต้านไวรัสโอเซลทามิเวียร์ (Tamiflu) ให้แก่กลุ่มเสี่ยง

ดร.เอริก คาร์ลสัน จากศูนย์ใช้หวัดใหญ่แห่งชาติและสถาบันปาสเตอร์ในกัมพูชา กล่าวในแพลตฟอร์ม X ว่า “จากจำนวนผู้ป่วย 14 รายในปีนี้มีผู้เสียชีวิต 7 ราย คิดเป็นอัตราป่วยตาย ร้อยละ 50 และนับตั้งแต่ปี ค.ศ. 2005 มีรายงานผู้ติดเชื้อ H5N1 ในมนุษย์ในกัมพูชาทั้งหมด 86 ราย เสียชีวิต 50 ราย หรือคิดเป็นอัตราป่วยตาย ร้อยละ 58.1” เขากล่าวเพิ่มเติมว่า “กัมพูชายังคงใช้แนวทาง One Health (สุขภาพหนึ่งเดียว) เพื่อตอบสนองต่อการระบาดของในสัตว์ปีกและการติดเชื้อในมนุษย์พร้อมเน้นย้ำถึงความสำคัญของการตรวจพบเร็ว การวินิจฉัยที่รวดเร็ว และความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในการรับมือกับการแพร่ระบาดในปัจจุบันและอนาคต”

ผู้ติดเชื้อหลายรายล่าสุดมีความเกี่ยวข้องกับไวรัสลูกผสม (reassortant) สายพันธุ์ 2.3.2.1e ซึ่งเป็นการรวมกันของสายพันธุ์เก่าที่แพร่ในกัมพูชาตั้งแต่ปี ค.ศ. 2014 กับไวรัสสายพันธุ์ใหม่ 2.3.4.4b ที่กำลังแพร่ระบาดทั่วโลก โดยการเพิ่มขึ้นของผู้ป่วยเริ่มขึ้นตั้งแต่ปลายปี ค.ศ. 2023 และเร่งตัวขึ้นในฤดูร้อนปีนี้ โดยมีรายงานผู้ป่วย 11 รายในช่วง 2 เดือนที่ผ่านมา

องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO), องค์การอนามัยโลก (WHO) และองค์การสุขภาพสัตว์โลก (WOAH) ได้เผยแพร่การประเมินความเสี่ยงฉบับใหม่เมื่อวานนี้ โดยครอบคลุมการตรวจพบเชื้อ H5 ในสัตว์และมนุษย์ ตั้งแต่การอัปเดตครั้งล่าสุดเมื่อเดือนเมษายน โดยรวมแล้วหน่วยงานทั้งสามระบุว่า ความเสี่ยงต่อสุขภาพของประชาชนทั่วโลกยังอยู่ในระดับต่ำ อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงจะอยู่ในระดับ “ต่ำถึงปานกลาง” สำหรับผู้ที่มีอาชีพหรือมีการสัมผัสกับสัตว์ที่ติดเชื้อบ่อยครั้ง ซึ่งความเสี่ยงขึ้นอยู่กับมาตรการป้องกัน สุขอนามัย และสถานการณ์ทางระบาดวิทยาในท้องถิ่น

จากการประเมินความเสี่ยงดังกล่าว พบผู้ติดเชื้อในมนุษย์รายใหม่ 16 ราย ตั้งแต่เดือนเมษายน 2568 โดยทั้งหมดเคยมีรายงานมาก่อนแล้ว รวมถึง 9 รายจากกัมพูชา สำหรับการระบาดในสัตว์ปีก 14 ครั้ง มีเหตุการณ์ที่เกิดใกล้พื้นที่ที่พบผู้ติดเชื้อในมนุษย์ 9 ครั้ง ส่วนผู้ป่วยรายอื่นอยู่ในประเทศบังกลาเทศ อินเดีย จีน เม็กซิโก และเวียดนาม โดยมีการระบุเชื้อ H5N1 สามสายพันธุ์ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สายพันธุ์ 2.3.2.1a จากอินเดียและบังกลาเทศ, 2.3.2.1e จากกัมพูชา และ 2.3.4.4b จากจีนและเม็กซิโก (โดยไม่ได้ระบุสายพันธุ์ในกรณีของเวียดนาม) นอกจากนี้ยังพบเชื้อ H5N1 ในสัตว์อื่น ๆ เช่น แมวป่าเซอร์วัลที่เลี้ยงในบังกลาเทศ, แมวบ้านในฟาร์มสัตว์ปีกที่เบลเยียม, น้ามนจากแกะในสหราชอาณาจักร, นกฟอพันธุ์แม่พันธุ์ในฟาร์มที่บราซิล และแมวน้ำก้นบาททะเลในญี่ปุ่น